
Læringsmål, eksamen og legers virkelighet

KOMMENTAR

LARS SLØRDAL

lars.slordal@ntnu.no

Lars Slørdal er professor og overlege ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

OLAV SPIGSET

Olav Spigset er professor ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og overlege på St. Olavs Hospital.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Takk til Petter Gjersvik for refleksjonene rundt de nyere eksamensformene i medisinstudiet (1). Han har rett i det han skriver: gjetting premieres i noen grad, arbeidsbelastning for underviserne har økt, og ingen enkelt eksamensform er ideell.

Vi ønsker å spille inn et forhold som Gjersvik ikke nevner - læringsmålene. Det finnes ikke overordnede og/eller nasjonale føringer for læringsmål i medisinstudiet, og læringsmålene varierer mellom fakultetene, spesielt hva angår detaljeringsnivå. Hos oss er det undervisningsenhetene selv som uavhengig av hverandre definerer og melder inn læringsmål. Noen ganger svikter det, slik som når tema uteglemmes, når formuleringer blir upresise eller når man bedriver lagarbeid hvor flere spesialister skal belyse ett bestemt tema. At læringsmålene leses med argusøyne, er tydelig: Hvis oppgaver som ikke klart dekkes av et læringsmål gis til eksamen, klages det fra studentene, fagmiljøet uttaler seg, eksamenskommisjonen gir klagen medhold, oppgaven strykes og nye læringsmål – som først trer i virksomhet etter en karenstid på ca. ett år – må produseres.

Ett eksempel: Ved medisinstudiet hos oss har studentene hittil hatt kun én farmakologiforelesning på 30 minutter om antikoagulasjonsmidler. Halvtimen inngår i et seminar som administreres av en kollega som er hematolog. I vår ble oppgaver om direktevirkende orale antikoagulasjonsmidlers (DOAKs) farmakologiske egenskaper

unndratt sensur med begrunnelsen at tema ikke var læringsmål. Hematologens innmeldte læringsmål om å «foreslå ...(...)... behandlingstiltak ved anemi, blødningstendens og trombosetendens» kom tydeligvis til kort.

Her er det mye å ta fatt i. Vi spør om snevert definerte læringsmål overhodet er berettiget i et fag som medisin. At belastningene i form av merarbeid for oss undervisere øker ytterligere, synes klart. Det undervises tydeligvis for lite om antikoagulantia ved fakultetet vårt. Og nå er DOAK-farmakologi attpåtil ekskludert som eksamenstema, i alle fall fram til våren 2019. Det verste er imidlertid at praksis setter underviserne opp mot studentene, slik at vi i stedet for å spille hverandre gode sendes på leting etter feil hos hverandre. Slikt er ingen tjent med. Kan vi foreslå et overordnet, nasjonalt initiativ for å rydde opp?

LITTERATUR

1. Gjersvik P. Eksamen og legers virkelighet. Tidsskr Nor Legeforen 2018; 138: doi: 10.4045/tidsskr.18.0472. [CrossRef]

Publisert: 17. september 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0666

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. juli 2026.